

PhDr. Ivan Bartoš, Ph.D.
Ministr pro místní rozvoj

Vážený pane ministře,

obracíme se na Vás ve věci připravované revize stavebního práva. Z dosud zveřejněných informací vyplývá, že Ministerstvo pro místní rozvoj změny v oblasti územního plánování nepřipravuje, ačkoli je vláda slíbila v programovém prohlášení a odborná veřejnost k nim opakovaně vyzývá.

Ministerstvo by se mělo reformy územního plánování ujmout aktivně a na základě analýz a mezioborové diskuze ji v tomto volebním období připravit a schválit. Za zcela nevhodné považujeme ponechání tak důležitých změn v rukou velkých měst. Jakkoli jsou jejich požadavky legitimní, bez podkladových analýz a zapojení všech relevantních aktérů, včetně zástupců nevládních organizací, do diskuse nelze takto důležitou změnu schválit.

Žádáme Vás proto o přípravu a zveřejnění harmonogramu reformy územního plánování a zpracování analýz, na jejichž základě bude reforma připravována. Také Vás vyzýváme k vytvoření pracovní skupiny, ve které budou zástupci všech relevantních zájmových skupin.

Výzvy a krize, kterým my i naše města v současné době čelíme, nám ukazují, že potřebujeme nové nástroje a postupy, zejména ty, jež se osvědčily v jiných vyspělých evropských zemích. Považujeme proto za důležité, aby se reforma územního plánování zaměřila zejména na tyto oblasti:

- Využívání regulačních, příp. zastavovacích plánů: zkušenosti z evropských měst ukazují, že mají zásadní vliv na zkrácení délky navazujících povolovacích řízení. Je tedy třeba obce motivovat k jejich používání.
- Na financování rozvoje měst je nutné legislativní ukotvení ekonomických nástrojů v územním plánování. Příspěvky soukromých investorů na veřejnou vybavenost a dostupné bydlení přitom mají být předvídatelné a povinné.
- Pro zvyšování vlivu měst na rozvoj svého území je zapotřebí posilovat pravomoci samospráv vůči developerům, nikoli vůči státní správě. Především z hlediska prosazování různých forem dostupného bydlení a umisťování veřejné infrastruktury.
- Pro zlepšení odolnosti obcí i krajiny vůči klimatické změně je třeba dát modrozelené infrastruktuře odpovídající legislativní váhu.
- Pro zajištění stability v krajině a cenové dostupnosti potravin je nutné omezit zábory zemědělské půdy.
- Propojení územního a strategického plánování, která jsou dnes často mimoběžná. Není ale možné vycházet pouze z přání velkých měst, protože rozvoj měst a jejich zázemí musí naplňovat rovněž požadavky státu a regionů.

Prostředí našich měst i krajiny je naším největším bohatstvím. Abychom s ním dokázali efektivně a kvalitně hospodařit, potřebujeme nové nástroje. Se systémem územního plánování s kořeny v hluboké minulosti, ani s rychlou novelou to nedokážeme. Proto Vás žádáme, ujměte se tohoto nelehkého úkolu s plnou vážností.

V Praze dne 9. března 2022

Mgr. Daniel Vondrouš, ředitel asociace ekologických organizací Zelený kruh
Mgr. Václav Orcígr, statutární zástupce organizace Arnika